

Brüsszel, 2016. szeptember 22.
(OR. en)

12478/16

LIMITE

CRS CRP 29	AELE 72
MERTENS 3	COWEB 95
JUR 464	MOG 106
COPS 278	MAMA 190
ELARG 92	CONUN 181
CORLX 370	COAFR 249
COJUR 15	ACP 129
COMAR 12	COLAC 70
COSCE 3	COHAFA 61
COTRA 20	DEVGEN 203
COEST 234	PROBA 17
COASI 195	

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi:	Jogi Szolgálat
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész)
Tárgy:	Az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő ügy: A Bíróság ítélete (nagytanács) a C-660/13.sz., az <i>Európai Unió Tanácsa</i> kontra az <i>Európai Bizottság</i> ügyben

I. BEVEZETÉS

1. Az Európai Unió Bírósága (EUB) 2016. július 28-án – nagytanácsban eljárva – meghozta ítéletét a C-660/13. sz., az *Európai Unió Tanácsa* kontra az *Európai Bizottság* ügyben. Az ítélet megsemmisítette a svájci pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó egyetértési megállapodás – Horvátországot érintő – kiegészítésének aláírásáról szóló, 2013. október 3-i C(2013) 6355 final európai bizottsági határozatot (a továbbiakban: a megsemmisített határozat), fenntartva annak joghatásait az annak helyébe lépő új határozat hatálybalépéséig.

2. Az EUB úgy ítélkezett, hogy a Bizottság nem járt el jogszerűen akkor, amikor (a kiegészítésnek az Unió nevében történő aláírására a Bizottság két tagját felhatalmazó) megsemmisített határozat elfogadása előtt nem kérte a Tanács előzetes jóváhagyását, és anélkül írta alá a kiegészítést. Ezzel a Bíróság egyértelművé tette, hogy mi az alkalmazandó eljárás az Unió és harmadik felek közötti, nem kötelező erejű jogi eszközökről folytatott tárgyalások lefolytatására, illetve azok aláírására vonatkozóan.
3. A Bizottság azzal érvelt, hogy amennyiben egy ilyen eszköz tartalma már meglévő uniós szakpolitikai álláspontot tükröz, annak aláírásához nem szükséges a Tanács előzetes jóváhagyása. A Bizottság véleménye az volt, hogy akkor is, ha az adott eszköz tartalma nem egy már kialakult uniós álláspontot tükröz, a Tanács jóváhagyását az eszköz tartalmára, nem pedig az aláírására vonatkozóan kell kérnie. A Bizottság ennek alapján úgy vélte, hogy jogosult önállóan aláírni bármilyen eszközt az Unió nevében, pusztán az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdése alapján.
4. A Tanács álláspontja az volt, hogy a harmadik országokkal létrehozandó, nem kötelező erejű jogi eszközök aláírásáról szóló határozat meghozása már önmagában politikameghatározásnak minősül, így tehát mindenképpen szükség lett volna arra, hogy a Bizottság az aláírást megelőzően kikérje a Tanács jóváhagyását, függetlenül attól, hogy a szóban forgó eszköz tartalma már létező szakpolitikát hajt-e végre.
5. A Bíróság a Tanácsnak adott igazat, és kimondta, hogy a megsemmisített bizottsági határozat túllépte a Bizottság hatáskörét, megsértve az EUSZ 13. cikke (2) bekezdését.

II. HÁTTÉRINFORMÁCIÓK

6. A Tanács kérte a határozat megsemmisítését, azzal, hogy az annak helyébe lépő határozat hatálybalépéséig annak joghatásai maradjanak fenn. A Tanács a következő két érvre hivatkozott keresetének alátámasztása érdekében:
- a Bizottság azáltal, hogy a megtámadott határozatot a Tanács előzetes jóváhagyása nélkül fogadta el, megsértette az intézmények közötti hatáskörmegosztás elvét és következésképpen az intézményi egyensúly elvét; és
 - a Bizottság a határozat elfogadását és a kiegészítés aláírását eredményező eljárásával megsértette a lojális együttműködés elvét.
7. A Tanácsot tíz tagállam (FR, CZ, DE, PL, NL, GR, UK, HU, FI, LT) támogatta.
8. Eleanor Sharpston főtanácsnok 2015. november 26-i véleményét azzal zárta, hogy a bizottsági határozatot meg kell semmisíteni az intézményi egyensúly elvének megsértése miatt.

III. AZ ÍTÉLET

9. Az EUB ítéletének 37–39. pontja kimondja, hogy a nem kötelező erejű jogi eszközök aláírásához a Bizottságnak előzetesen kérnie kell a Tanács erre vonatkozó kifejezett engedélyét. Vagyis a Bizottság az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerint az Unió külső képviselőjére vonatkozó hatásköre alapján nem tekinthető jogosultnak ilyen eszköz aláírására. Az ilyen eszközök aláírásáról szóló határozathoz az szükséges, hogy a Tanács – az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások, valamint az Unió külső tevékenységére vonatkozó elvek és célkitűzések tiszteletben tartásával – az érintett harmadik országgal való viszony keretében értékelje az Unió érdekeit.

10. Az ítélet 40. pontjában az EUB azt is kimondja, hogy a nem kötelező erejű jogi eszközök aláírásáról szóló határozatok minden esetben és önmagukban az uniós politika meghatározásának aktusai, az EUSZ 16. cikk (1) bekezdésének második mondata, valamint (6) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében.
11. Az EUB ítéletének 41. és 43. pontja kimondja, hogy az ilyen politikameghatározási aktusok meghozatala előtt a Tanácsnak – a tárgyalások eredményeképpen létrejött, nem kötelező erejű jogi eszköz szövegének alapján – mérlegelnie kell, hogy az elfogadott eszköz továbbra is megfelel-e az Unió érdekeinek.
12. Így az ítélet 43. cikkében az EUB azt a következtetést vonja le, hogy pusztán az, hogy egy nem kötelező erejű jogi eszköz tárgyalások nyomán kialakult tartalma megfelel a korábban a Tanács által adott tárgyalási megbízásnak, irreleváns az aláírásról szóló határozat meghozatalakor, vagyis pusztán ez a fenti tény soha nem értelmezhető úgy, mintha a Bizottság hallgatólagosan felhatalmazást kapott volna az eszköz aláírására is. Ez az érvelés még inkább érvényes akkor, ha az adott eszköz tartalma feltehetően megfelel a Tanács által más összefüggésben már korábban kialakított szakpolitikai álláspontnak.
13. Végül, a (39. és a 40. ponttal együtt értelmezendő) 42. pontban a Bíróság kimondja, hogy a nem kötelező erejű jogi eszközökre irányuló tárgyalások megkezdéséről való döntéshozatal részét képezi annak, hogy a Tanács az Unió külpolitikájának kidolgozása keretében mérlegeli és meghatározza az Unió érdekeit. A tárgyalások megkezdéséről szóló bármilyen érdemleges döntésnek szükségszerűen ki kell terjednie valamennyi érintett félre, akikkel a tárgyalás helyénvalónak minősül, valamint a szóban forgó jogi eszköz hatálya alá vonni kívánt valamennyi kérdésre.

IV. KÖVETKEZMÉNYEK

14. A Bizottságnak ezek után új határozatot kell elfogadnia; a kiegészítés ugyanakkor hatályban marad és továbbra is alkalmazható.
15. Általánosabban, az EUB ezen ítéletével megerősítette, hogy a Tanácsnak – az uniós szakpolitikák meghatározásában betöltött szerepe részeként – minden esetben kifejezetten fel kell hatalmaznia az Uniót arra, hogy valamely meghatározott harmadik féllel nem kötelező erejű jogi eszközre irányuló tárgyalásokat kezdjen (még akkor is, ha a szóban forgó eszköz már létező uniós szakpolitikát tükröz); ugyancsak szükség van a Tanács kifejezett döntésére a tárgyalások lezárultát követően, amellyel hozzájárul az adott jogi eszköznek az Unió nevében történő aláírásához.
16. Az ítélet tehát általánosan értelmezi a Tanács hatásköreit. Bár a Bíróság e konkrét ítéletben egy harmadik országgal kötött, a Bizottság által aláírt kétoldalú jogi eszközből kiindulva értelmezte a Tanács hatásköreit, az ítélet a kétoldalú és a többoldalú nem kötelező erejű eszközökre egyaránt érvényes, függetlenül attól, hogy azok harmadik országgal *vagy* nemzetközi szervezetekkel jönnek-e létre, és attól is, hogy a tárgyalások során az Uniót a Bizottság *vagy* a főképvisező (ideértve az EKSZ-t is) képviseli-e.
17. Az ítélet minden olyan nem kötelező erejű jogi eszközre érvényes, amely tartalma miatt érinti az Uniót, tekintet nélkül arra, hogy annak részes feleként maga az Unió vagy valamelyik intézmény vagy szolgálat jelenik-e meg.
18. Az ítélet gyakorlati és egyéb jogkövetkezményeinek teljes kibontásához további mérlegelés szükséges.
